

ודרשתי וחקרתי היטב בכל לבבי...

(ספר הכרית מאת הגה"צ המקובל האלקי ר' פנחס אליהו הורביץ ז"ל מוילנא עמוד קס"ד ונדפס בשנת תקנ"ז)

ודרשתי וחקרתי היטב בכל לבבי לדעת סיבת אריכות הגלות החל זה, וארא והנה בדורות האלה יש תורה הרבה בישראל, מרבים העם ללמוד משניות גמרא ופוסקים גם ספרי קבלה ובכל זאת לא בא לציון גואל. והרבה אנשים בדורות אלו התחזקו בתפילה בכל כח ועוז, וגם אלה צועקים ואינם נענים. והרבה אנשים עוסקים במצוות למרבה עד כי מלאים מצוות כרימון, ועם כל זה שנת גאולי לא באה. ועם שלש אלה (תורה מצוות ותפילה) יש בדורות אלו ועדיין לא שבנו לארצנו מה נשאר לנו עוד, ואנחנו לא נדע מה נעשה יותר מזה לרצות פני עליון???

ואמרתי אני בליבי אין זאת כי אם שיש איזה מפסיד העומד כנגדם, ויבא גם השטן בתוכם להחליש כח שלש כתות אלה, כי זבוב מת אחד יבאיש שמן רוקח הרבה. ויהי כאשר חפשתי לדעת מי הוא זה המפסיד מצאתי שכל מה אשר גי' כתות הנזכרים כולם אינם מכוונים במה שהם עושים כי אם לצורך עצמם ולתועלתם, לא למפרק קוב"ה ושכינתיה מן הגלות. וכל אדם מישראל מחשבתו לדרכו פנה ולתועלתו עצמו, **וכל תורה או תפלה או מצווה אשר הוא עושה מכיון • לקנות לו מקום חשוב בגן עדן ועולם הבא • ושיצליח על ידי זה בכל משלוח ידיו בעולם הזה • ושיאריך ימים ושנים עם אשתו ובניו, וכל ישעו וכל חפצו של אותו יהודי אינו כי אם • שיהיה לו פרנסה בכבוד, • ושיזכה לבנות לו בית גדול וחרצ מאבני גזית כפיסין לבנים הכל כמנהג המדינה, למען יעמוד ימים רבים וירשוה בניו ובני בניו אשר יולדו לו בארץ נכריה. • ויראה זרע ויאריך ימים בגלות, • ושימות בשיבה טובה ויספידו אותו הרבה שבעירו עם שאר תופסי תורה אצל בית הכנסת • ויהיה לו לוויה גדולה ברוב עם בזו ושסוי, זה כל תכלית המבוקש של הישראלי בגלות הזה.**

בביאת המשיח רגיל על לשונו תמיד אך משפה ולחוץ לא בלב לשם, נכון למועדי רגל בכל מועד ורגל אומרים לנו לשנה הבאה בירושלים. לא היום ולא מחר רק מדחים אותה לשנה תמימה, ואף גם זאת לא בלב שלם כי חפץ לבו לגמור הבנין שהוא בונה שאי אפשר להשלימו כי אם אחר איזה שנים, • **וכן לגמור את העסקה והמשא ומתן אשר עשה שיאריך 4-5 או 5 שנים עד שיגמר ואין קורא בצדק ואין עושה באמת בכל שלש כתות הנזכרים כדי למהר את הקץ ולפדות גוי ואלקיו ולמפרק קוב"ה ושכינתיה. את זה אין בנו והוא שאמר הכתוב "וכל חסדו כציץ השדה" (ישעיה מ', ו'), כלומר אינם מכוונים בתורה ותפלה ומצוות שלהם כי אם לטובת עצמן לתועלתם לבד או לעולם הזה או לעולם הבא או לשניהם יחד, ואין איש שם על לב לעשותם לי לשמי ולמעני כדי להוציאני מצערי ומגלותי כמו שאמר בזה כל חסד דאינון עבדין לגרמייהו עבדין ואוי לאזנין שכך שומעות, קול ברמה נשמע רחל מבכה על בניה, היא אמנו שכינתא קדישא רוצה לצאת מן הגלות עם כל בניה ושומע אין לה, צעקה ואין מושיע לה ופורק אין.**

בכך אחי ועמי לבטח תדעו כי כל זמן שלא נכוין בתורה ותפלה ומצוות רק כדי למפרק קוב"ה ושכינתיה לא לזולת, לא יבא משיחנו. כי הוא יתברך מתנהג עמנו מדה כנגד מדה, ואומר אתם אינכם חסים כי אם על עצמכם לא עלי אף אני לא אחוס עליכם. ולא נקוה לאיש ולא ניחל לבני אדם גדולים שהמה בזכותם יביאו לנו הגואל, כי הרואה ללבב הוא היודע מי גדול, לא הרואה לעינים. אך כל איש יהודי בעצמו אפילו אינו בעל תורה ולא בר אוריין כלל, מחוייב ללחום בעד אבינו שבשמים שהוא ימלוך על הארץ, ולעשות מלחמה וקרוב בעד ארצנו נחלת אבותינו היא ארץ ישראל במצוות אשר הוא עושה, ולכוין בכל מצווה רק למפרק קוב"ה ושכינתיה מגלותא, "אך אלקים יפדה" יהיה כל כוונתו.

כי בשלחן ערוך יורה דעה כתוב שבכל מיני צדקות, כגון להאכיל רעבים או להלביש ערומים או לרפואת חולים, להכל פדיון שבויים קודם ואסור לאחר אפילו רגע. ואם כך הדין בפדיון שבויים לבן אדם אחד, מכל שכן לפדות גוי ואלקיו שהוא פדיון שבויים הכללי.

ואל יאמר האדם בלבו מה אני ומה ערכי שיהיה כח במצוותי לפעול דבר גדולה כזה, כי אם מך הוא בערכו, המצווה בעצמה ערכה גדול ורב כחה לפעול זאת, אם יכוין בו למפרק קוב"ה ושכינתיה מגו גלותא. ואז עד מהרה שנת גאולנו באה, ותבנה ציון וכל ערי יהודה וארץ ישראל, וישכון כבוד ה' בירושלים אשר יכוננה עליון וזרע עבדיו ינחלוה במהרה בימינו.

איזה דור יזכה להיות הדור האחרון לגלות? תפארת שלמה מרדומסק פרשת אחרי על התורה

כתיב (דברים כ"ט כ"א) **ואמר הדור האחרון** בניכם אשר יקומו מאחריכם וכו' על מה עשה ה' ככה לארץ הזאת כו' ואמרו על אשר כו' ונאמר (דברים ל' א') אח"כ והי' כי יבואו עליך כל הדברים האלה וכו' ושבתי עד ה' אלהיך ושב את שבותך וריחמך אם יהי' נדחך בקצה השמים משם יקבצך כו' ומשם יקחך. יש לדעת הנה התורה נכתבה לפנינו מאז ועד עתה בכל דברי הסיפור הזה ואין שואל ואין מבקש על מה עשה ה' ככה ומתי יהיה זה ושב את שבותך וכו' משם יקבצך ומשם יקחך? אכן הנה אמרו חכז"ל כי ישאלו את האדם ליום הדין צפית לישועה? יש להבין ענין הצפי' הזאת מה טיבה? אמנם הנה **ענין הצפי' הזאת היא להיות האדם מצטער ומתפלל על גלות השכינה שכבודו ית"ש מחולל בין הרשעים** וצריך לצפות לישועת ה' במהרה וזהו צפית לישועה כמ"ש שברתי לישועתך ה'. **וכאשר האדם כל ימיו במחשבתו זו הנה עי"כ מעורר ענין הגאולה במהרה להיות כביכול צדיק ונושע והוא זוכה לראות בחייו נחמת ציון העתידה כמ"ש. שישו אתה משוש כל המתאבלים עליי ר"ל כי זוכים מיד לשוש איתה בעוה"ז כל המתאבלים עליי.**

והנה אם יהיו כל ישראל מצפי' לישועה הזאת ושבים על עוונותם בכל לבבם ובכל נפש' אז היו מעוררים באמת קץ הגאולה מיד. ע"ז הוא שאמר הכתוב **ואמר הדור האחרון** רצה לומר כל דור שישים על לבם את הדברים האלה להצטער על גלות השכינה ולשוב אל ה' הנה הם יהיו הדור האחרון כי מיד ושב ה' אלהיך את שבותך ולכך קראם הכתוב הדור האחרון כי אם יעשו כן יושיעם ה' מיד ויהיו הם האחרונים בהגלות כמו שנתבאר כל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה מיד שמחתה.

כל דור שישים על לבם את הדברים האלה להצטער על גלות השכינה ולשוב אל ה' הנה הם יהיו הדור האחרון

בקוראינו את דבריו הקדושים היוצאים מתוך הלב של בעל ספר "הברית" אזי לנגד עינינו עומדים דברי קודשו של הרמח"ל במסילת ישרים באזהרתו שדרך העולם הזה להסתיר ולהעלים העיקר בתכלית החיים אעפ"י שהוא ברור בחשיבותו לכל בר דעת. וכך אמר בלשונו הזהב "אלא שכפי רוב פרסומם וכנגד מה שאמיתתם גלויה לכל, כך ההעלם מהם מצוי מאד והשכחה רבה". **ובענייננו** כיוון שתכלית היהודי ומטרת בריאתו היא לגלות, להרבות, ולדאוג על כבוד שמים, כמ"ש "ברוך אלוקינו שבראנו לכבודו" וצריך הוא להצטער כשנחסר כבוד שמים מכאן שעבודת ה' עם מטרה ופניות להרבות את כבודו וחשיבותו שלו עומדת בסתירה גמורה לנידרש מאיתנו, ועבודה כזאת אינה רצויה כלל. וכל הספרים הקדושים מלאים מזה, החל מהזוהר הקדוש (פרשת כי תצא) שמלמדנו שעבודתנו את ה' יתברך צריכה להיות "כברא שאשתדל בתר אבוי ואימיה דרחים לון יתיר מגרמיה ונפשיה ורוחיה ונשמתיה כו' ומסר גרמיה למיתה עלייהו למפרק לון" וכן **בכל ספרי המוסר והחסידות** זהו עיקר דבריהם לעורר אותנו לעבוד את ה' מתוך יראה ואהבה, ולא ח"ו מתוך נגיעה עצמית.

ובתניא מובא והנה ה' ניצב עליו ומלא כל הארץ כבודו ובוהן כליות ולב אם עובדו כראוי **ובליקוטי מוהר"ן** (עז, עט) מובא הכלל הוא שכל מה שאנו עושים הן התפילה הן לימוד הוא כדי שיתגלה מלכותו יתברך. וצריך כל אדם לראות שמצידו לא יהיה עיכוב ביאת משיח דהיינו שיראה לתקן מעשיו ולעשות תשובה שלמה כדי שהוא לא יעכב בעוונותיו ביאת משיח.

לפי ספר הברית מעכבי הגאולה אינם החילונים והמסורתיים והרחוקים מתורה ומצוות אלא הם דווקא שומרי המצוות ולומדי התורה שכוונתם היא אינה לשם שמים אלא לטובת עצמם וכלשון הזוהר הק' לגרמיהו עבדין. והם גם מבקשים ומתפללים לביאת משיח בו בזמן שמעבבים ביאתו ואם יזכו לראותו הלא יבושו מפניו. **הגמ' ביבמות** סג מסייעת לדברים: "אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל" ושאל הקורא מיהם ישראל הנזכרים שגורמים את כל הפורענויות בעולם רעידות אדמה, שיטפונות וכו'? והתרוץ פשוט הגמ' מבארת שם שאין הברכה מצויה בעולם אלא בשביל ישראל ופשוט שהכוונה אל לומדי התורה ושומרי המצוות הנקראים ישראל שבזכותם העולם מתברך (לעומת פשוטי עם הנקראים יעקב) וכמו כן גם הפורענות באה לעולם לעורר בעיקר את שומרי התורה הנקראים ישראל. א"כ **היאך נזניח את העיקר שהכל תלוי בו** ומה נענה ביום תוכחה אם התרשלנו מלבקש את העיקר שה' שואל מעימנו שתהיה עבודתנו בשלמות הלב ובטוהר הכוונה הראויה כמ"ש "כל לבבות דורש ה'" ובלשון חז"ל רחמנא ליבא בעי.

ושמא יאמר הקורא שהנאמר כאן הוא מעל ומעבר למדרגתו, ואין דברים אלו מתאימים לדור חלוש זה שכ"כ השתרש אצלו "המצוות אנשים מלומדה" וענייני כבוד ומעמד חברתי. וכן הוא לצערנו הרב גם בישיבות הקדושות ובקרב לומדי התורה הקדושה, ואצ"ל בקרב פשוטי העם. וכל הנושא הזה של צער וגלות השכינה, ולהיות משתוקקים וכוספים לעבודת ה' ביראה ובאהבה רחוק מאתנו כמטחווי קשת, ודי לנו שנצליח להחזיק מעמד בקיום המצוות ואפי' שלא מאהבה, והעיקר שלא ניפול ח"ו בכל הניסיונות הקשים שבדור זה.

אין דברים אלו כי אם דברי הבל ורעות רוח, ומצד היצה"ר כי כבר לימדונו רבותינו שבכל הדורות, שלא בשמים היא ולא מעבר לים וכל אדם מישראל בפנימיותו משתוקק לעשות רצון ה' רק שצריך הוא להוציא מן הכח אל הפועל את הרצון הזה. ופעמים שצריך לעשות פעולה חיצונית לעורר הרצון שבלב לעבוד את ה' בטוהר בכוונה. ואם נתעורר לגלות את פנימיות נשמתנו הטהורה מרצוננו ומיוזמתנו מוטב ואשרינו ואם לא כן מזהיר הזוהר הק' "גופא דלא סליק ביה נהורא דנשמתא מבטשין ליה" רח"ל ועל דרך שאמר הרמב"ם מכים אותו עד שיאמר רוצה אני.

ובענין זה מובא בספר התניא (לקוטי אמרים יח) כי אף מי שדעתו קצרה בידיעת ה' ואין לו לב להבין בגדולת אין סוף ברוך הוא להוליד ממנה דחילו ורחימו אפי' במוחו ותבונתו לבד, אעפ"כ קרוב אליו הדבר מאוד לשמור ולעשות כל מצוות התורה ות"ת כנגד כולם בפיו ובלבבו ממש מעומקא דליבא באמת לאמיתו בדחילו ורחימו שהיא אהבה מוסתרת שבלב כללות ישראל שהיא ירושה לנו מאבותינו עכ"ל.

נמצאנו למדים שנדרש מכל אחד מאיתנו לרצות ולהשתדל להוציא מן הכח אל הפועל את אהבתנו אל ה' שקיימת בנו ולעובדו בטוהר הכוונה הרצויה כנז"ל. ואל לנו להתניאש מלהשיג מטרה זו, אלא עלינו לעשות את שלנו "והבא לטהר מסייעים לו" "ובדרך שאדם רוצה לילך בה מוליכים אותו" וירבה בתפילה על כך מעומק הלב שיזכהו ה' ית' לעובדו באמת.

והנה מובא בשו"ע ובספה"ק שיש דרך ישר ונכון לעורר את האדם אל הכוונה הרצויה הנז"ל בעבודה ה' במשך חייו, דהיינו להיות מצטער ומתפלל על גלות השכינה שכבודו ית' מחולל בין הרשעים ואם נתמיד בה אזי לאט לאט נוכל להכנס לעבודת ה' באהבה עד שנוכה שימול ה' את ערלת לבבנו, ויתן לנו לב בשר לעבודתו יתברך. הזמן המסוגל לכך הוא אחרי חצות הליל. כשיערוך האדם **תיקון חצות** (ואם יש לו אפשרות בשק ואפר ה"ז משובח) בו יתבונן ויצטער על חילול ה' הנורא שנעשה בעולם ועל כל ההתרחקות של עם ישראל הקדושים (והוא בכללם) מדרך ה' האמיתית אשר בתוקף הגלות נפלנו וירדנו לשפל נורא ולמקומות שלא מתאים לבניו של המלך להיות שם, וגרמנו לכך שהשכינה הקדושה בעצמה הוצרכה לירד למקומות נמוכים ושפלים עד מאד להיות עם עם ישראל בנפילתם ובירידתם וכך יחשוב עם עצמו עד שיעורר ויגלה אצלו את הרצונות הטהורים החבויים בעומק נשמתו הטהורה להתקרב לאבינו שבשמים. ואם יזכה יבוא גם לבכיה (אותיות בך י-ה) ויגלה שגם אצלו שוכנת נשמה טהורה המצטערת על החורבן הרוחני שיש בעולם. (ובכלל זה החורבן הפרטי שלו – כ"א לפי עניינו ובחינתו) ויבקש מה' יתברך א-ל נא רפא נא לה לנשמת שכי"כ התלכלכה בגלות. משוך עבדך אל רצונך ויהיה **מוסיף והולך בבקשות ובתחנונים על ב"ב ועל כלל ישראל**. ויבקש באמת מלכות שמים, מלכות בית דוד ובניין בית המקדש וישתדל האדם להרבות ולהתמיד בכך **ולא יפחות מפעם בשבוע כי רב התועלת הוא**, ובעזרה"י יראה בעצמו שינוי ניכר לטובה ובזמן קצר ויקבל כוחות לעמוד בניסיונות הזמן **ולא להיות נגרר אחרי הבלי העולם הזה ויזכה שהעולם הזה לא יטעה אותו**. ובזכות זה גם יזכה בודאי לכוון לרצון ה' האמיתי בהלכה ובהשקפה. כמ"ש "אהלך באמיתך"

ומה טוב וראוי היה שמזכי הרבים וגבאי בתי כנסת די בכל אתר ואתר ברחבי הארץ והעולם כולו יעשו כמנהגו של החתם סופר זי"ע ויקבעו את ליל שישי אחר חצות הלילה לקיים הפסוק "לך כנוס את כל היהודים" באזור מגוריהם לבתי כנסיות ובתי מדרשות לומר תיקון חצות ברוב עם ויעמידו מגיד משרים לעורר הלבבות לתשובה ולעבוד את ה' לשם שמים על הדרך הנזכר.

לע"נ מורינו רובנו האדמו"ר הרב שמעון נתן נטע זצוק"ל בן מורנו האדמו"ר משה מרדכי זצוק"ל מלוב נפטר ביום הקדוש יו"ט לע"נ הרה"ח ר' בצלאל אברהם בן הרה"ח ר' משה טוביה זצ"ל ת.נ.צ.ב.ה. - הדף טעון גניזה

מצוה רבה להפיץ דף זה בכל דרך ובכל מקום! **היה שותף לגאולת עם ישראל ברחמים! העבר דף זה לפחות לעוד שני אנשים - המעוניין לסייע בהפצת הדף ולקבלו חנים ו/או לתרום להפצתו: 052-7133181 - 050-4114066 ניתן לקבל במייל: ע"י שליחת הודעה ל 444861@GMAIL.COM**

